

bubileg

webový redakční systém

Manuál administrátora

pro systém verze 5.1.0

aktualizováno 30. 7. 2016

Obsah

Úvod.....	2
URL adresy a MVC architektura.....	2
Adresářová struktura webu.....	3
Základní pojmy a logika systému.....	4
Administrace.....	6
Základy správy.....	6
Tlačítka.....	7
Nástěnka.....	8
Uživatelé.....	8
Uživatelské účty.....	8
Role.....	8
Skupiny.....	9
Jazyky.....	9
Obsah.....	9
Články.....	10
Kategorie článků.....	10
Moduly článků.....	10
Složky.....	10
Soubory.....	10
Stránky.....	10
Boxy.....	11
Menu.....	11
Položky menu.....	11
Požadavky na běh systému.....	11

Úvod

Webový redakční systém bubileg je určen pro tvorbu webových stránek. Díky různým rozšířením pak může sloužit i pro komplikovanější weby, jejichž příkladem může být například elektronický obchod, blogy, realitní kanceláře, CRM systémy a další.

Pro zákazníka tento systém přináší možnost mít web ve vlastních rukou, bez nutnosti znalosti programování. Celá administrace je tvořena soustavou nabídek a formulářů, pomocí kterých lze web spravovat. Grafické uživatelské rozhraní je tvořeno s ohledem na různorodost zařízení, které lze pro přístup k webu a jeho administraci použít. Je tedy kladen důraz na přístupnost.

URL adresy a MVC architektura

Adresování webových stránek je velmi důležité. Systém využívá tzv. COOL URL, což značí hezké adresy, které neobsahují žádné speciální znaky a pro uživatele nečitelné řetězce. Adresa webové stránky by měla být naopak čitelná, minimalistická, lehce zapamatovatelná a zřejmá, jako například www.bubileg.cz/kontakty.

Systém je tvořen s ohledem na MVC¹ architekturu, která odděluje data, design a řízení od sebe, aby jej bylo možné jednoduše rozšiřovat. Klíčovým prvkem je tak zvaný kontrolér, který určuje, co bude systém vracet. Název kontroléru se zapisuje hned jako první parametr v adrese. V případě, že se nejedná o žádný systém známý kontrolér, systém hledá v URL kódech článků nebo stránek a když stránku nebo článek nalezne, nechá jej zobrazit základním kontrolérem *page*, který danou stránku či článek zobrazí formou webové stránky. Kontrolér *page*, který slouží pro zobrazení webové stránky, tak nemusíme jako jediný vůbec do URL adresy zapisovat a tím je URL adresa ještě hezčí.

Systém obsahuje několik základních kontrolérů:

- *Page*
Slouží pro zobrazení webové stránky. Slouží obvykle pro zobrazení stránky s různými moduly nebo články. Tento kontrolér umí řešit co a kdo má právo vidět, umí najít patřičnou vzhledovou šablonu a vygenerovat patřičnou HTML stránku.
- *Error*
Tento kontrolér slouží pro zobrazení patřičné chybové stránky (404, 403, 401...).
- *Sign*
Slouží pro přihlašování uživatele. Nabídne přihlašovací oko a logiku bezpečného přihlašování.
- *File*
Tento kontrolér nabídne soubor. Z webu se tedy nahrané soubory nezískávají pomocí

¹ Model-view-controller (MVC) je softwarová architektura, která rozděluje datový model aplikace, uživatelské rozhraní a řídicí logiku do tří nezávislých komponent tak, že modifikace některé z nich má jen minimální vliv na ostatní.

adresy jejich umístění, nýbrž pomocí kontroléru *file*, za jehož názvem je speciální kód souboru. Systém navíc umí určit, jeli soubor zobrazen uživateli s patřičným oprávněním a podobně. Uživatel webu, který nahlíží na soubor, nemá informaci o jeho skutečném názvu a umístění na serveru.

- Další podpůrné kontroléry

Adresářová struktura webu

Adresářová struktura redakčního systému je rozdělena do tří základních částí. Jsou jimi *app*, *files* a *www*. V adresáři *app* nalezneme programovou část celého systému a jejich rozšíření, konfigurační soubory, jazykové soubory a další. Ve složce *files* nalezneme všechny uživatelem nahrané soubory. Mohou jimi být náhledy článků, obrázky fotogalerií, podpůrná grafika webu, dokumenty, tabulky a jiné soubory. Ve složce *www* se nacházejí soubory, které jsou obvykle linkovány ze šablon. Mohou to být soubory CSS, JS, fonty či celé frameworky jako například Twitter Bootstrap. Také se zde mohou nacházet CSS a JS soubory různých modulů, jejichž programová část se nachází ve složce *app*.

Struktura systému tedy vypadá takto:

- *app* (programová část systému)
 - *admin* (část administrace systému)
 - *components* (komponenty, které řídí jednotlivé části správy systému)
 - *controlers* (kontroléry administrace)
 - *libs* (podpůrné knihovny administrace)
 - *models* (modely)
 - *core* (jádro redakčního systému)
 - *components* (základní komponenty)
 - *controlers* (základní kontroléry systému – *page*, *error*...)
 - *libs* (knihovny pro správu databáze, formulářů, tabulek, databáze...)
 - *models* (modely systému)
 - *modules* (moduly pro stránky a články)
 - *conf.ini* (konfigurační soubor daného rozšíření)
 - rozšíření 1 (další možné rozšíření jako například *eshop*)
 - rozšíření 2
- *files* (soubory nahrané do systému)
- *www* (statické části webu)
 - *default* (základní webová šablona)
 - *css* (kaskádové styly)
 - *img* (základní obrázky)
 - *js* (základní skripty)
 - *layouts* (defaultní šablony pro stránky, přihlašování, administraci...)
 - *modules* (css a js pro moduly)
 - *plugins* (pluginy jako Bootstrap, font awesome a další)

- další šablona 1 (*další grafická šablona*)
- další šablona 2
- .htaccess (*konfigurace webového serveru Apache*)
- conf.ini (*základní konfigurační soubor*)
- index.php (*základní spouštěcí soubor*)

Co je ve složce *components*? Jsou to základní výkonné moduly, které lze umístit přímo do šablon, nebo volat mezi sebou navzájem. Mohou to být moduly pro vypsání proměnných z kontroléru, v administraci pak jednotlivé části pro správu uživatelů, článků, stránek...

Co je ve složce *controllers*? Tam jsou již zmiňované kontroléry jako například *page*, *error*, *sign*...

Co je ve složce *libs*? Zde jsou veškeré podpůrné knihovny pro manipulaci s databází, generování formulářů, tabulek, práce s konfiguračními soubory, slovníky a další utility.

Co je ve složce *models*? Zde jsou třídy, které nesou informace o různých objektech systému a manipulují s nimi. Příkladem mohou být stránky, články, uživatelé, soubory a další.

Co je ve složce *modules*? Zde jsou jednotlivé moduly, které můžeme přidávat k jednotlivým stránkám nebo článkům. Příkladem může být menu, parallax hlavička, fotogalerie, časová osa, wysiwyg editor a mnoho dalších. Každý modul má vlastní konfigurační soubor, vlastní nastavení, vlastní jazykové soubory. Modul si i hledá dle šablony vlastní css a js soubory.

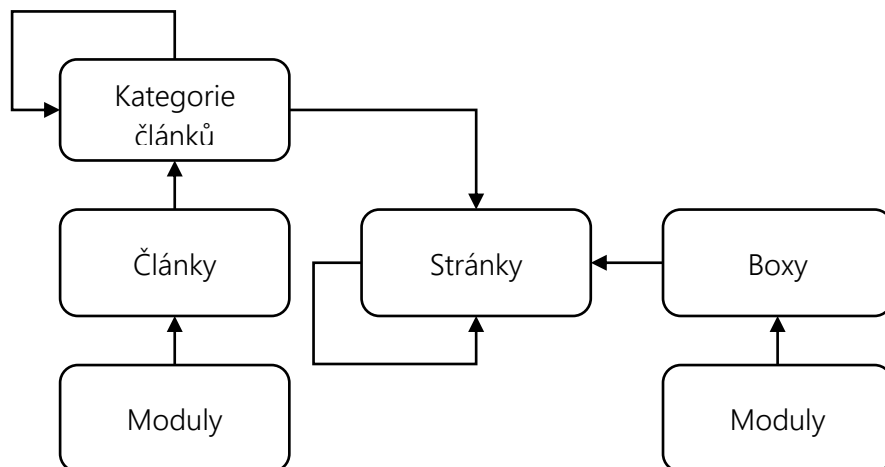
Základní pojmy a logika systému

V systému se setkáváme s několika základními pojmy, které je důležité znát. Jsou jimi zejména *stránka*, *článek*, *menu*, *soubor*, *box*, *modul*.

Základ celého webu tvoří *stránka*. *Stránka* může obsahovat další *stránky* a tím tvoří hierarchii. U každé *stránky* se kromě jiného definuje i vzhledová *šablona*. *Šablona* je jen HTML struktura vybrané webové stránky s voláním určitých *komponent*. Do oblastí oné *šablony* se pak na stránce vkládají *boxy*. *Boxy* jsou vlastně různé *moduly* pro zobrazení menu, hlavičky, patičky, HTML obsahu, sloupců, fotogalerií a mnoho dalšího. Díky tomuto se sestaví výsledná webová stránka se vším všudy.

Abychom nemuseli pro každou sekci webu tvořit speciální *stránku* a systém byl jednodušší a vhodný i pro například blogy a podobně, tak byl vytvořen i systém *článků*. *Článek* je vlastně jednodušší *stránka*, která ale obsahuje navíc úvodník i samotný textový obsah a tím se pak nemusí jako u *stránek* obsah vkládat pomocí *boxů*. *Články* jsou vkládány do *kategorií* a ty jsou pak přiděleny *stránkám*. Díky tomu se pak na jedné *stránce* může zobrazovat více *článků*. Dokonce i jednotlivé *články* lze obohatit *moduly*. Navíc lze ke *článku* tedy přidat třeba i fotogalerie, csv tabulku a podobně.

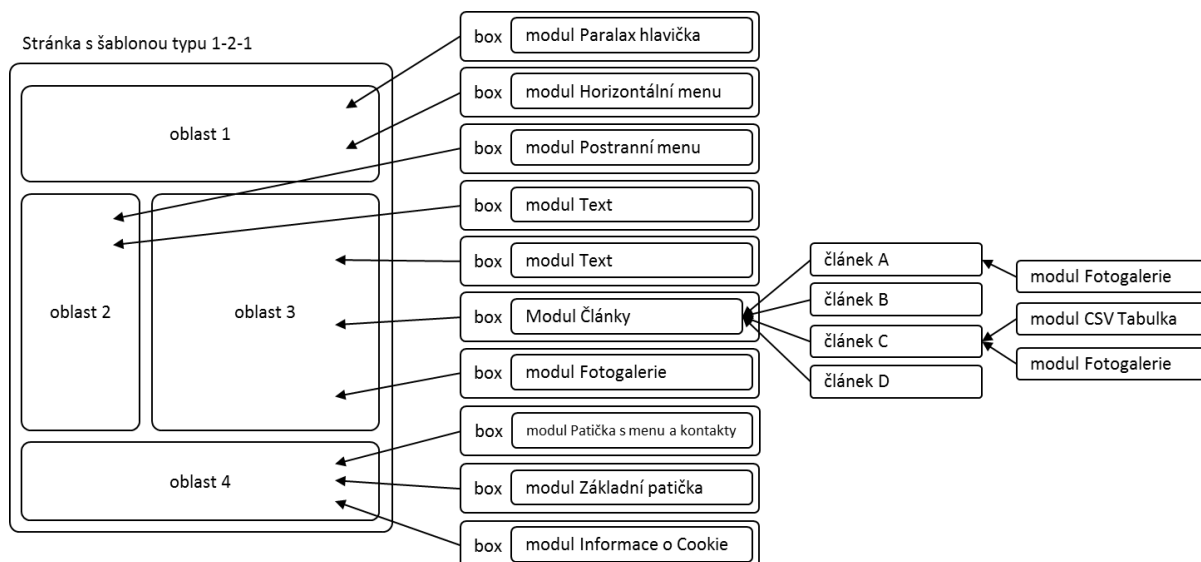
Pro lepší pochopení vazeb je zde uvedeno schéma:

Základní věty ke schématu:

1. Vše směřuje do *stránek*.
2. *Stránka* může obsahovat další *stránky*.
3. *Boxy* patří do *stránek*.
4. *Modul* patří do *článku* a i do *boxu*.
5. *Článek* patří *kategorii článků*.
6. *Kategorie* mohou mít další *kategorie*.
7. *Kategorie* patří *stránce*.

Výsledná skladba *stránky* pak může být dle *šablony* například takováto:

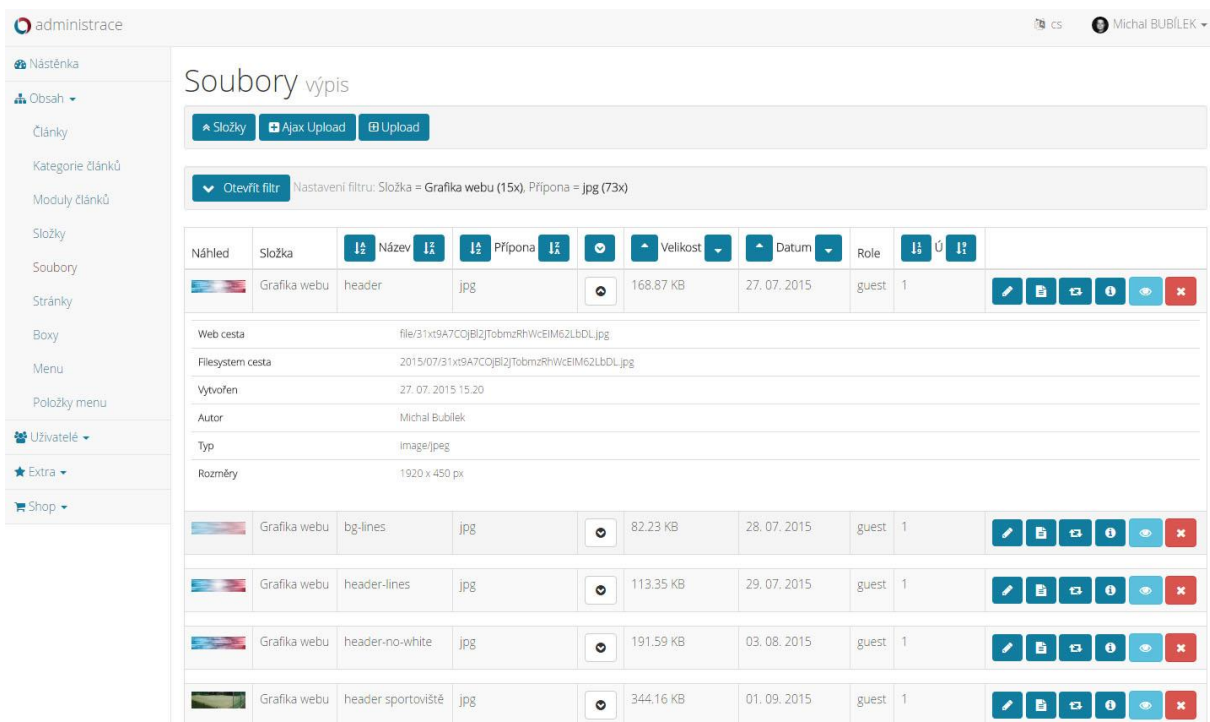
Administrace

Do administrace se dostaneme buď odkazem přímo z webu, který je obvykle umístěn v jeho patičce, nebo přímo zadáním URL adresy s kontrolérem *admin*, například www.bubileg.cz/admin. V případě, že je uživatel přihlášen a má patřičná oprávnění, zobrazí se administrace webu. V opačném případě je zobrazeno přihlašovací okno.

Administrace je rozdělena na tři základní části. V horní liště uvozené logem systému nalezneme také aktuálně vybraný jazyk a aktuálně přihlášeného uživatele s možností odhlášení a jiné správy. V levé části se nachází rozbalovací menu. Uprostřed pak nejrozsáhlejší část obsahující veškerou správu vybranou z levého menu.

Základy správy

Veškeré správy patřičných prvků mají jednotné GUI. Při přepnutí do vybrané správy se obvykle objeví přehled formou tabulky. Pomocí jasně viditelných tlačítek poté provádíme patřičné operace nad záznamy.

The screenshot shows the 'Soubory výpis' (File list) section of the administration interface. It features a sidebar on the left with navigation options like 'Nástěnka', 'Obsah', 'Články', and 'Uživatelé'. The main area contains a table of files with columns for 'Náhled', 'Složka', 'Název', 'Přípona', 'Velikost', 'Datum', 'Role', and 'Ú'. The table lists several image files under the 'Grafika webu' folder, including 'header', 'bg-lines', 'header-lines', 'header-no-white', and 'header sportoviště'. Each row has a set of action icons (edit, delete, etc.) on the right.

Náhled	Složka	Název	Přípona	Velikost	Datum	Role	Ú
	Grafika webu	header	jpg	168.87 KB	27. 07. 2015	guest	1
Web cesta		file/31x19A7C0jBl2jTobmzRHwcEIM62LbDL.jpg					
Filesystem cesta		2015/07/31x19A7C0jBl2jTobmzRHwcEIM62LbDL.jpg					
Vytvořen		27. 07. 2015 15:20					
Autor		Michal Bubilek					
Typ		image/jpeg					
Rozměry		1920 x 450 px					
	Grafika webu	bg-lines	jpg	82.23 KB	28. 07. 2015	guest	1
	Grafika webu	header-lines	jpg	113.35 KB	29. 07. 2015	guest	1
	Grafika webu	header-no-white	jpg	191.59 KB	03. 08. 2015	guest	1
	Grafika webu	header sportoviště	jpg	344.16 KB	01. 09. 2015	guest	1

Obrázek 1 Přehled souborů

Jak vidíme z obrázku nahoře, tak stránka začíná nadpisem. Zde je vždy tučným písmem uvedeno, jaký prvek spravujeme a poté méně výrazným písmem uvedeno, co zrovna provádíme. Pod nadpisem jsou tlačítka na akce, které se netýkají konkrétního záznamu. Obvykle zde nalezneme tlačítko na vytvoření nového záznamu, zobrazení stromové struktury, nahrání souboru, přechod na nadkategorii a podobně. Pod těmito tlačítky se může nacházet možnost filtrování. Zde si můžeme navolit patřičné podmínky a nechat si zobrazit v tabulce jen ty záznamy, které dané podmínky splňují. Filtr se nastavuje modrým tlačítkem a resetuje červeným tlačítkem. Pod filtrem

se nachází přehled jednotlivých záznamů formou tabulky. Některé sloupce jsou v hlavičce vybaveny možností řazení. V jednotlivých buňkách tabulky se mohou nacházet data různých typů. Příkladem může být standardní text, obrázky, data a časy a mnohé další. Například u článků, stránek souborů a podobně je nám také umožněno si nechat zobrazit další skryté informace o položce, aniž bychom museli vstupovat do editace dané položky. V posledním sloupci vpravo se nachází tlačítka, která slouží ke správě patřičného záznamu. Obvykle to jsou možnosti úpravy záznamu, nahrání obrázku, doplnění informací ve vybraném jazyce, smazání záznamu a další možnosti dle charakteru prvku. V případě, že je záznamů více, než je dovoleno pro zobrazení v jedné tabulce, objeví se pod tabulkou možnost stránkování.

Tlačítka

V administraci se objevují tlačítka, jejichž význam je pro celý systém podobný. U tlačítek bývá po najetí myši na ně nápověda. Pokud má tlačítko nějaký unikátní odlišný význam, bývá jeho funkce vepsaná přímo do něj.

	Přidání nového záznamu (stránky, článku, obrázku...)
	Úprava záznamu (článku, stránky, souboru, boxu...)
	Popis položky dle vybraného jazyka
	Nastavit filtr
	Aktualizovat. U souboru se například aktualizují data souboru, informace v databázi o velikosti a podobně. Adresa souboru však zůstává.
	Náhled položky
	Informace o položce
	Přejít na svázané záznamy. Například pokud se nachází toto tlačítko u adresáře, přejdeme tak do nahraných souborů tohoto adresáře. Pokud se Toto tlačítko nachází u článku, přejdeme tak na boxy, které se na této stránce zobrazují.
	Obrázek. Například náhledový obrázek u článku.
	Smazání položky. Obvykle následuje optání, jsme-li si jisti.

	Obecné vzestupné řazení
	Obecné sestupné řazení
	Číselné řazení od nejmenšího
	Číselné řazení od největšího
	Řazení dle abecedy od A do Z
	Řazení dle abecedy od Z do A
	Zobrazení stromové struktury záznamů, například adresářů, stránek...

Nástěnka

Na nástěnce je přehled počtů základních prvků webu (článků, souborů, stránek, uživatelů...), který slouží i jako menu s odkazy do správy jednotlivých prvků. Máme zde také základní seznamy naposledy přihlášených uživatelů, nebo naposledy vytvořených uživatelů, stránek, článků a souborů.

Uživatelé

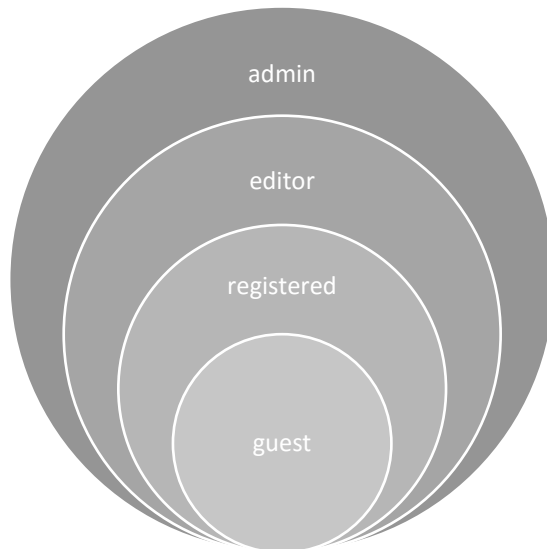
Zde nalezneme správu uživatelských účtů, rolí, skupin a jazyků.

Uživatelské účty

Jedná se o jednotlivé uživatele systému. Každý uživatel má své osobní jméno, přihlašovací jméno, heslo a například ještě email. Uživateli také zadáváme roli, kterou v systému zaujímá. Uživatele můžeme dočasně vypnout, aniž bychom museli mazat jeho účet. Poslední uživatel s rolí admin nelze smazat.

Role

Uživatelské role jsou přidělovány uživatelům systému a určuje se podle nich, komu je co dovoleno. Základní role jsou čtyři: *guest*, *registered*, *editor* a *admin*. V tomto pořadí od nejmenších pravomocí k největším.

Obrázek 2 Hierarchie rolí

Zde obrázku nahoře je patrné, že role *admin* má oprávnění i všech rolí pod ní. Role *guest* pak má oprávnění nejméně, jedná se vlastně o nepřihlášeného uživatele, hosta. Pokud tedy v systému přidělíme nějaký prvek webu (soubor, článek, stránku...) roli *guest*, bude tento prvek k dispozici i všem ostatním rolím. Naopak pokud pro nějaký prvek zvolíme roli *admin*, bude k dispozici jen uživatelům s rolí *admin*. Role můžeme jednoduše přidávat i vlastní. Úroveň role je pak jednoduše dána číselnou hodnotou, kde čím vyšší hodnota, tím důležitější (oprávněnější) role. Role *guest* a *admin* nelze smazat a ani upravit jejich název nebo úroveň.

Skupiny

Uživatele můžeme přidávat i do skupin. Na rozdíl od rolí, kdy uživatel může mít právě jednu roli a tím získá i oprávnění rolí s menší úrovní, se skupin může přiřadit uživateli více. Jeden uživatel může být tedy členem více skupin. Skupiny se používají pro různá rozšíření a moduly, jako je například elektronický obchod a podobně. Skupiny oproti rolím nemají žádnou hierarchii.

Jazyky

Správa jazyků je velmi důležitá. Jazyky se poté používají v celé další správě například pro popisky v různých jazykových mutacích. I ke každé stránce webu je určen jazyk. Jazyk není dovolené smazat, pokud jej používá jakýkoliv prvek systému.

V tabulce si můžeme vybrat i aktuálně zvolený jazyk, který v administraci spravujeme pro další entity. Tento jazyk je pak zobrazen v hlavní administrační liště vpravo nahoře.

Jazyky se zadávají v normě ISO 639-1, nabývat mohou tedy například hodnoty cs, en, de, fr, sk, pl, ru...

Obsah

Zde plníme redakční systém obsahovými daty. Jedná se o články, stránky, menu, soubory...

Články

Každý web může obsahovat články. Článek obsahuje název, kategorie, popis, úvodník a obsah, datum začátku a konce publikování, úroveň, roli a podobně. URL řetězec se generuje automaticky z názvu, je tedy potřeba vhodně volit i název. Duplicitu názvu nevádí, systém při generování URL vytvoří řetězec unikátní vždy. Každý článek patří do nějaké kategorie článků, která pak náleží nějaké stránce. *Články* jsou na webu pak zobrazovány na *stránkách* pomocí patřičných *modulů* (Poslední články, Články), které články zobrazují jak formou dlaždic, tak i jejich celý obsah a jsou dobře konfigurovatelné.

Kategorie článků

Jednotlivé články můžeme organizovat do kategorií. Každá kategorie musí být přiřazena ke stránce, ve které by se měly články zobrazovat. Můžeme vytvářet celé struktury kategorií a jejich podkategorií.

Moduly článků

V této správě, pokud chceme, přiřazujeme ke článkům jednotlivé moduly, které se pod článkem mohou zobrazovat. Jedná se například o moduly pro zobrazení fotogalerie, tabulek z csv souborů a podobně. Nejjednodušší způsob je se sem dostat pomocí odkazu u patřičného článku, protože se tím automaticky nastaví filtr daného článku a zobrazují se jen moduly vybraného článku. Pomocí úrovně u modulu můžeme určovat pořadí jejich zobrazování. Modul si můžeme vybrat velmi jednoduše pomocí obrázků jednotlivých modulů klikem na tlačítko *Nový modul*. Každý modul se pak konfiguruje samostatně.

Složky

V systému můžeme vést hierarchický systém složek, do kterých poté nahráváme soubory. Složky můžeme mezi sebou různě přesouvat, rušit a upravovat. Z přehledu složek můžeme vstoupit na seznam souborů, které složka obsahuje. V přehledu složek máme informaci o tom, kolik podsložek a souborů složka obsahuje. Složky mohou být nastaveny některým modulům pro vstup. Ty moduly je pak patřičně zobrazí, třeba jako fotogalerie, nebo Google mapa se špendlíky a obrázky, nebo dalšími jinými způsoby.

Soubory

Zde spravujeme jednotlivé soubory v systému. Soubory můžeme nahrávat jednotlivě, nebo i hromadně pomocí jednoduchého přetažení souboru do okna prohlížeče nebo multi-výběrem. U každého souboru můžeme zvolit název a popis pro různé jazyky. U souboru můžeme také vložit GPS souřadnice.

Stránky

Stránka je základ webu. Každá stránka má vlastní speciální URL adresu, jejich část sami určujeme. Proto je volba stránek a jejich názvů, zejména pak názvu URL řetězce velmi důležitá záležitost. Stránky mohou tvořit hierarchii, která lze pak využít například u boxů, kdy se mohou boxy opakovat i v podstránkách a nemusíme je tak znovu a znovu zadávat. To, jakou strukturu stránek si vytvoříme, je na nás, na webu se vlastně nemusí nijak projevit. Někdy dokonce stačí pro celé webové stránky firmy jedna stránka, ve které se zobrazuje vše včetně desítek článků, modulů a

podobně. Stránka je určena hlavně k tomu, jaká se bude zobrazovat HTML šablona a jaký bude zvolen jazyk. Dále se zde může určit třeba i datum publikace, název a podobně.

Boxy

Podobně jako mají články moduly, tak mají stránky boxy. U boxů se toho dá mnohem více nastavit, než u modulů článku. Můžeme určit název, nadpis, pozadí a mnoho dalšího. Většina položek je popsána přímo ve formuláři. Díky boxům vlastně ve stránce tvoříme její obsah. Sami si určíme, do jaké stránky box patří, do jaké oblasti na stránce jej chceme umístit a jak vysoko. Vkládáme tak obyčejný text, menu, fotogalerie a mnoho desítek dalších možností.

Menu

Na webové stránce může být mnoho různých menu. Jednak například hlavní menu, menu v patičce, rychlá menu ve stránce, menu na sociální síť a podobně. Nezáleží tedy na struktuře stránek, ale na vytvořeném menu. Menu lze vkládat do různých modulů a nechat je podle toho zobrazovat. Můžeme si nechat vytvořit z menu i sitemap.

Položky menu

Zde vytváříme jednotlivé položky patřičných menu. U každé položky můžeme určit na jakou stránku, nebo do jakého článku, nebo dokonce do jaké sekce stránky se má skákat. Odkaz může být i externí. Jednotlivé položky menu mohou mít další položky menu a tím se tvoří sub menu. Jen pozor, aby se při úpravě i vytváření položky menu automaticky doplňovalo i menu, kam položka patří, mějte toto menu nastavené ve filtru. Systém Vás na to upozorňuje, pokud jste tak neudělali.

Požadavky na běh systému

Ke svému běhu systém požaduje webový server Apache s možností konfigurace v *.htaccess*, *PHP 5.3* se standardní podporou *GD*, *iconv*, *cURL*, *json*, *mbstring*, *PDO*, *SESSION*... a *MySQL* s podporou *InnoDB*. Jedná se o standardní požadavky, proto by neměl být problém systém rozeběhnout na běžném současném hostingu.